

# פחד דוד



יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי **חיים פינטו** זיע"א



ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:55 | 7:10 | 7:05 | 7:13

מוצאי שבת 8:11 | 8:14 | 8:15 | 8:12

רבינו תם 8:53 | 8:56 | 8:58 | 8:53

## הילולא דצדיקא



יג - רבי יעקב מאיר שכטר

יד - רבי יהודה בר אלעאי

טו - רבי אריה ליב שפירא

טז - ר' חי טייב לא מת

יז - ר' יחזקאל הלוי לנדא

בעל ה'הנועד ביהודה'

יח - ר' משה איסרליש

יט - ר' עזרא עטייה ראש ישיבת 'פורת יוסף'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל  
ישלח הודעה: [mld@hpinto.org.il](mailto:mld@hpinto.org.il)

## משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

### המצוות ניתנו לחזק את הביטחון בתוכנו

שכל הכסף שלקחו ממצרים הוא רק מושאל אצלם ואינם משלמים עליו ריבית, ואיך הם רוצים להלוות מזה הכסף לעמיתכם בריבית? הלא עליהם לזכור זאת כי שכשם שקיבלו בהשאלה כסף ממצרים ללא תשלום כל ריבית והוא רק מושאל אצלם - כך עליהם לדעת שהכסף הוא של בורא העולם, ומשלו הם חיים וקיימים ובבא הזמן יבוא לקחת אותו מידם ואם כן היאך ירצו להלוות אותו בריבית ולא יחפצו לקיים בו חסד עם זולתם, והבן. ומעשה בחת"ם סופר שאחד מאמידי העיר בא לפניו ואמר לו שרוצה לעזוב את העיר בשקט מבלי שאף אחד ידע, כיון שהוא ירד מנכסיו לגמרי ולא נשאר לו כלום ומתבייש בכך ולכן עוד בטרם יודע הדבר לנושים - הוא חפץ לברוח.

החת"ם סופר שאלו מדוע אינו הולך ליריד לנסות שוב את מזלו, השיבו האיש שלא נותרה לו שום פרוטה בכיסו. שאל אותו הרב מהו הסכום הדרוש לו לחזור לעסקיו, וזה נקב בסכום עתק... ללא שהות והיסוס קם הרב ממקומו והוציא מהארון את כל הסכום ונתן לו כהלוואה ואמר לו "לכשיאיר ה' את מזלך שנית, תחזיר לי".

שמח העשיר והודה לרב ובאמת בירך ה' את מעשה ידיו והצליח ושגשג שנית כבתחילה וחזר בכבוד ובשמחה להשיב את הכסף לרב, וצירף לזאת קופסה קטנה ובה מספר יהלומים יקרים כאות הוקרה על החסד שעשה עמו. פתח הרב את הקופסה והביט ביהלומים בהשתאות כשעה ארוכה ולאחר מכן השיבה לעשיר, ואף שהפציר בו העשיר פעם אחר פעם שייקח ושהוא מעניק לו זאת מכל הלב, אמר לו החת"ם סופר "וכי אתה רוצה להכשילני באיסור ריבית חלילה!".

שאלו תלמידיו, אם כן מדוע בתחילה הרבה הרב להביט ביהלומים ולהתפעל מיופיים, והלא אסור לו ליקח אותם? השיב הרב שרצה להגדיל ולהעצים את גודל המצווה שבאה לפניו - איסור לקחת ריבית ואפילו שבוה מפסיד ממון הרבה.

כך היא דרגתם ומעלתם של הצדיקים זיע"א, לא אכפת להם מן הממון אלא מהמצוות התלויות בו. וזו כוונת ה' יתברך שעל ידי שנתקדשו במצוותיו בכל ענייני החומר והממון, ניטע בליבנו את האמונה התמימה בו יתברך ושהכל שלו וכך נוכל להודות לו ולשבחו על כל הטוב אשר גמלנו ולא נטעה לומר "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

וזו הסיבה שבשנת השמיטה ובשנת היובל מצווים אנו להחזיר את העבדים וכן להחזיר את הבתים לבעליהם, לומר שאיננו בעלים גמורים על העבדים והקרקעות אלא שלו הם, וברצוננו נתן לנו וברצוננו החזירים להם.

ומעתה נמצא חוט אחד סובב ומקיף את כל הפרשה מתחילתה ועד סופה. החומר - הממון, קנייני העולם הזה אינם שלנו וברשותנו אלא, אנו פקידים של הקב"ה בעולם הזה ואת זה באות השמיטה והיובל והשבת וכן מצות הריבית לחקוק ולהחזיר בקרבנו.

"ויודבר ה' אל משה בהר סיני לאמר" (ויקרא כה, א)

בפרשה מבוארים כמה עניינים:

עניין שמיטה - שלאחר שש שנים שעבדו באדמה צריכים לשבות ממלאכה בשדה בשנה השביעית.

עניין היובל - לאחר שבע שמיטות בשנת החמישים שנת שבתון נוספת לארץ, ובה חוזרות הנחלות לבעליהן, ובה משוחררים העבדים.

עניין הריבית - שאסור ליתן הלוואה תמורת טובת הנאה כל שהיא.

עניין השבת - בסוף הפרשה שוב הוזכרה השבת שלאחר ששת ימי המעשה באה שבת באה מנוחה.

וצריך הבנה בעומק טעם מצוות אלו, ומה חפץ ה' שנלמד מהן. ועוד צריך ביאור, מהו הקשר בין כל חלקי הפרשה והמצוות הכתובות בה.

ונראה לבאר שיש תכונה לאדם והיא שהרגל נעשה טבע, ואדם שמורגל להיות בעלים על הרכוש חש בנפשו הרגשה שהוא שלו והוא הבעלים היחידי על הדבר, ואז כשיש לו מצווה או מטלה לעשות בממונו או ברכושו קשה הדבר שבעתים שהרי זה שלו ולמה יתן לאחר. על כן רצה הקב"ה לזכות את ישראל וליטע בנפשם את יסוד האמונה הגדולה בבורא עולם ושלא יהיו קשורים לחומר ויקשה עליהם עשית המצוות, וגם שידעו למי העושר והכבוד באמת שייכים. על כן ציוונו הבורא יתברך מצוות רבות שמוזכרות וממחישות לנו את העניין הזה.

וזה טעם השמיטה שלאחר שש שנות עבודה בקרקע חושב האדם שהנה כבר הרוויח הרבה ויש לו אפשרות נוספת להתעשר בשנת עבודה נוספת. ואומר בורא עולם - לא, עליו לשבות ולנוח בשנה השביעית ואינו רשאי לעבוד ואף אם יופסד לכאורה ממנו. ואז באמצעות ציווי זה האדם מפסיק את מרוצת החיים ורדיפת הממון ולוקח שנה של הפוגה לצורך מחשבה על ענייניו, ומגיע לידי הבנה למי הממון והקרקע שייכים - "כי לי כל הארץ" (שמות יט, ה) ועל ידי כך מגיע להכרת טובה לבורא העולם על כל אשר נתן לו.

וכן מצוות שנת היובל באה מאותו טעם שלא להרגיש בעלות על העולם, אלא יש כאן בורא עולם שהכל שלו. ואף במצוות הריבית - שלכאורה יבוא האדם ויאמר והלא הכסף שלי, אעשה בו כאוות נפשי ואתננו בריבית קצוצה וארוויח שבבעתי. אף בורא העולם ויוצר האדם אסר זאת באיסור חמור, והטעם הוא כדי לקדש את הדבר החומרי ביותר שיש לאדם והוא הכסף - הממון, וכדי שלא יימשך אחר הגשמיות ושלא תהא נתונה מחשבתו תדיר כיצד להרוויח עוד, וכמובן גם כלפי אדם שעומד לירד מנכסיו וזקוק להלוואה - חפץ ה' שחברו יעזרוהו וירומם אותו ולכן נאסר עליו להלוות כסף לעמיתו בריבית.

ונשאלת השאלה מהו הקשר לאיסור לקחת ריבית ליציאת מצרים שכתוב בפרשה?

וחשבתי לתרץ שהנה כל הכסף שלקחו בני ישראל ממצרים היה בהשאלה ולכן מזכיר ה' לבני ישראל האם בכסף שמושאל אצלם הם משלמים עליו ריבית? נמצא





## במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א



## דברי חכמים

### פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

#### מי מילא עבורי את הספל במים?

**"וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך"** (ויקרא כה, לה)

בישיבת כפר חסידים, הנהיג המשגיח רבי אליהו לאפיאני זצ"ל כי כל אחד מבני הישיבה לאחר שנטל ידיו, ממלא את הספל במים לבא אחריו.

אחד מבני הישיבה שאל את המשגיח על תועלת המעשה: "והרי בין כה וכה כל אחד ממלא ספל אחד, ומדוע שלא ימלא לחברו?" הסביר המשגיח כי עלינו להרגיל עצמנו לחשוב על הזולת וצרכיו, ולפייך עדיף שכל אחד יעשה בדווקא עבור השני.

אודות חובת ההתחשבות בזולת ובצרכיו ציוותה אותנו התורה במצווה מפורשת בפרשתנו "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך, והחזקת בו".

כלומר התורה מחייבת לנקוט בפעולות חיוביות ולהימנע ממעשים מסוימים, כדי שהזולת אמנם יוכל להמשיך לחיות בכבוד. התורה מצווה לעסוק בצדקה ובחסד ולהחזיק בידי האביון. יחד עם זאת אומרת התורה לקחת נשך או ריבית מפני חובת ההתחשבות בזולת.

אולם מעבר לציוויים הפרטיים שנאמרו כאן בתורה, הרי בציווי "וחי אחיך עמך" נאמרה מצוה כוללת שממנה נובעים כל יתר הפרטים. התורה פונה בזה אל האדם מישראל ומנחה אותו לחשוב לא רק על עצמו אלא גם על רעהו. היא מצווה על היהודי לא להתרכז במבט אנוכי, אלא לפרוץ את מסגרת האנוכיות ולהתייחס גם אל הזולת.

זהו איפוא מבט של התורה על חומרת ההתעלמות מהזולת.

רבי יצחק בלאזר זצ"ל מפטרבורג, מביא בספרו 'נתיבות אור' אפיזודה שאירעה לרבו הנודע רבי ישראל סלנטר זצ"ל בימי נעוריו:

היה זה בערב יום כיפור לפנות ערב, בשעה שיהודי העיירה צעדו אל בית כנסת לתפילת 'כל נדרי'. האוויר ברחוב היה טעון מאימת יום הדין הקרב ובא, האווירה הרצינית ששלטה בשעה זו היתה כל כך סמיכה ודחוסה עד שניתן היה לחתוך אותה בסכין...

ברחוב השקט פסע לו בצעדים נפחדים יהודי נכבד בעימי, שרבי ישראל סלנטר מכנה אותו 'מגדולי היראים' מכונס היה אותו יהודי בתוך עצמו, וחרדת יום הדין נסוכה היתה על פניו שהיו רציניים עד לאימה, כל מהותו כאילו הכריזה על מתח ולחץ...

אלא שבדיקו ברגעים אלו היה רבי ישראל צריך לשאול את אותו יהודי נכבד שאלה מסוימת, בדבר הנחוץ לו.

פנה רבי ישראל אל אותו יהודי עם שאלתו, אבל אותו יהודי מגודל עיצבונו ויראתו פשוט התעלם מרבי ישראל, ולא די שלא השיב לו, אלא שאפילו לא חנן אותו בניד עפעף...

עזבתי אותי - מספר רבי ישראל - עם רגשות קשים ביותר, הקול הפנימי שבקרבי החל, כביכול, לסדר את טענותיו למול אותו יהודי: "מה הנני אשם כי הנך ירא אלוקים, ותפחד ותרעד מיום הדין? מה זה נוגע אלי? הלא מחויב אתה להשיב על שאלתי בנחת רוח! כי זהו מדרכי ההטבה וגמילות חסדים. האם אימתך ויראתך הגדולה מיום הדין פוטרת אותך מהמחויבות שלך שבין אדם לחברו?"

יתר על כן - טען אותו קול מסתורי - אם אותו יהודי הוא באמת ירא וחרד לדבר השם, מדוע הוא בכלל לא חשב על ההרגשה המאוד לא נעימה שנגרמת לחברו כאשר מתעלמים ממנו, כאילו שאינו קיים בכלל!"

זהו אפוא המדרגה שצריכים

אנו להרגיש כל הזמן "וחי אחיך עמך".

### בְּטֵל כְּמָה גְזֵרוֹת אֲדוֹנָנוּ בְּר' יוֹחָאי

מידי שנה ביומא דהילולא דרשב"י זיע"א, נזכר אני במה שארע בילדותי במרוקו בזכות רשב"י זיע"א.

אחותי הבכורה הוכתה בראשה, ומהחבלה או מההלם שבעקבות המקרה הפסיקה ללכת ונעשתה נכה רח"ל.

במשך שנים רבות לאחר מכן הייתה אימי ע"ה לוקחת אותה לרופאים גדולים שימצאו מזור למחלתה וכל אחד העלה השערה אחרת ונתן טיפול משלו, אולם הדבר לא עזר.

מור אבי זצוק"ל היה רגיל מידי שנה בשנה לערוך בביתנו הילולא לכבוד התנא האלוקי רשב"י ושם היו שמחים ומפייטים לכבודו ואומרים ממעשיו ושבחיו של הצדיק ומתעלים בעבודת ה'. לאחר שכולם יצאו ניגשה אחותי בתמימות לבא זצ"ל ואמרה לו - אבא, אם כה גדול כוחו של רשב"י מדוע לא יקים אותי שאוכל לילך על רגלי, הרי אני עומדת לפני שידוכים ואיזה חתן ירצה בת נכה כמוני?! בשמעם זאת פרצו כולם בבכי גדול ולאחר שנרגעו אמר לה אבא - אם ירצה ה' בזכות רשב"י את עוד תלכי.

ובאמת בלילה הלכו כולם לישון ופתאום התעוררנו לקול צעקה מחרידה שבקעה מחדרה של אחותי, ניגשנו בבהלה וראינו את אחותי הולכת על רגליה...

כולנו התפעלנו מהדבר והתרגשנו, אך אבא זיע"א שמר על קור רוח ושאל את אחותי -

## במה מפטירין



הפסרת השבוע: **"ויאמר ירמיהו"** (ירמיה ל"ב)

**הקשר לפרשה:** ירמיה הנביא מנבא לעם ישראל על שיבת ציון, ועל בנין בתים ורכישת שדות וכרמים בארץ, והוא מענין הפרשה שבה מוזכר ענין קניית בתים ושדות וגאולתן.



## נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

### כלל הדברים בקיצור

ענין קבלת לשון הרע שהזיהרה לנו התורה, שלא להאמין בלב שהדבר אמת. ואין צורך להאריך ולבאר את מהותו של המקבל ואת האיש שהוא מקבל עליו, כי כמעט לא נמצא בו חילוק. וכלל הדברים בקיצור הוא כך, כל איש ישראל מצווה שלא לקבל לשון הרע על שום אדם מישראל, חוץ מעל אפיקורסים ומלשינים וכיוצא באלו, אותם, שיצאו מכלל "עמיתך".

## בדרכי אבות

פרקי הדרכה ממשנתו של הגה"צ  
רבי זוד חנניה פינטו שליט"א  
על מסכת אבות



## פניני הפרשה

### פרק שלישי

#### רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות.

נראה לפרש, שרצה לומר, שצריך אדם להתפלל לשלומה של מלכות בצנעא, מבלי שהיא תדע שהוא מתפלל לשלומה, ושלא יעלה על דעתו לומר, על ידי שאני מפרסם את שמי למלכות שאני מתפלל לשלומה, תצא טובה לישראל מכך, לפי שכבר הזהירונו חכמינו ז"ל ואמרו (אבות א, י) ואל תתודע לך שגוה, שלא יחשוב אדם שעל ידי שהוא עושה פעולות אצל המלכות, תצא טובה מכך, אלא יתפלל להקב"ה שְׁיִטָּה את לב המלכות לטובה, והוא יעשה את שלו.

ואפשר למצוא רמז לכך מן המקרא, שנאמר (משלי כא, א) לב מלך ביד ד', ואמרו חכמינו ז"ל (תענית ב, א) שלשה מפתחות נמצאים בידו של הקב"ה שלא נמסרו לשליח, והוסיף הכתוב ואמר, שאף לבו של מלך מסור ביד הקב"ה, ואין בכוחו של אדם לעשות כלום אלא להתפלל על שלומה, והקב"ה יעשה את שלו, ויטה את לב המלכות לטובה, וכמו שהוא עושה בשלשת הדברים שלא נמסרו לשליח.

וכ"ק אבא מארי זיע"א התפלל כל חייו בינו לבין קונו לשלומה של מלך מרוקו, ומעולם לא פרסם את שמו למלכות, ואף על פי שאם היה המלך יודע מזה היה מחזיק לו טובה, אבל אבא זיע"א לא רצה בכך, וקיים בעצמו מאמר חכמינו ז"ל (אבות א, י) ואל תתודע לרשות.

#### כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ.

והענין הוא מדה כנגד מדה, שהרי לא נברא האדם בעולם הזה כדי ליטול מן המוכן, אלא צריך לעשות ולעבוד כדי שיזכה לקבל, ועל ידי העשייה הוא זוכה ליטול. ולכן נקרא העולם הזה עולם העשייה, לפי שלא נברא האדם בעולם הזה אלא כדי לעשות, ולא כדי שייטול מן המוכן. ונקרא עולם העשייה ולא עולם העשוי, לפי שאין העולם הזה עולם העשוי, והעולם העשוי הוא העולם הבא, אבל העולם הזה הוא עולם העשייה, לפי שיש בו מלאכה לעשות.

לכן, כל מי שמקבל עליו עול תורה, ומקיים את העשייה בתורה, אינו צריך לעשות כלום, ומעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ, אבל מי שאינו עושה בתורה, צריך לעשות דברים אחרים, ונותנים עליו עול מלכות ועול דרך ארץ, לפי שנברא העולם לעשייה.

זה הכלל, לא נברא האדם בעולם הזה אלא להיות עמל, זכה, עמלו בתורה, לא זכה, עמלו בדרך ארץ, שנאמר (איוב ה, ז) אדם לעמל יולד, ודרשו חכמינו ז"ל (סנהדרין צט, ב) הוא עמל במקום זה, ותורתו עומלת לו במקום אחר, אמר רבי אלעזר, כל אדם לעמל נברא, אינו יודע אם לעמל פה נברא, אם לעמל מלאכה נברא, זכה עמלו בתורה, לא זכה עמלו בדרך ארץ. כלומר, שהוא עמל על פרנסתו.

#### מי ראוי להיקרא איש?

"וכי ימוך אחיך עמך ומטה ידו עמך והחזקת בו" (ויקרא כה, לה) מעשי החדש שעם ישראל קדושים עוסקים בו יום יום ושעה שעה, נרמז כבר בכתובים "עולם חסד יבנה" ו"איש לרעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק". לפי שעשיית חסד איש לרעהו היא מיסודות העולם. דבר זה כתוב בתורה, ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים; ובאין ספור מקורות בתורה שבכתב ובע"פ.

רבי חיים זוננפלד זצ"ל הוסיף גימטריא משלו לחיזוק עמוד החסד: 'איש' גימטריא 'לרעהו', מי הוא זה הראוי להיקרא 'איש'? זהו שעושה חסד עם רעהו.

גימטריא נאה זו, נאמרה על ידו גם בפורים במגילת אסתר במצות היום "ומשלוח מנות איש לרעהו". והנה תכלית "משלוח מנות" הוא, להרבות רעות וידידות בין אדם לחברו, וזה אפשר רק אם שניהם שווים, ואין אחד מתנשא על חברו ומתגאה עליו. כי מקור הרע לכל המחלוקות והמריבות, הוא יצר ההתנשאות, ועל ידי השוויון תשרור האחוה והידידות.

הוסיף על כך בספר 'חכמת חיים' פנינה נאה, כי המילה 'ידידי' נקראת ישר והפוך. כי אימתי היא ידידות אמת, רק כשהיא דו סטרית.

#### החיוך אינו ממעיט מחומרת האיסור

"לא תרדה בו בפרך ויראת מא-להיך" (ויקרא כה, מג)

על הפסוק "ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך", דרשו חז"ל (סוטה יא, ב) "בפרך" - בפה רך, בלשון רכה. והיינו, כיון שהמצרים רצו להינצל מן העונש, לכן פיתו את ישראל ב'פה רך', עד שישראל עצמם נרתמו לעול העבודה.

על דרך זה פירש הק' רבינו משה אלשיך זיע"א, יש לפרש גם כאן.

לאחר שהזהירה התורה לבל יעבוד בו עבודת עבד, הוסיפה והזהירה "לא תרדה בו בפרך" - שלא ירדה בעבדו אף באופן שיעשה זה ב'פה רך' ויחלה פניו עד שיתרצה ויאמר כי מרצונו הוא עושה.

ומה טעם לכך?

משום "ויראת מא-להיך", הרי השי"ת הוא בוחן כליות ולב וכל המחשבות והמעשים גלויים וידועים לפניו, והוא יודע כי כל מה שאותו אדם התרצה לא היה זה אלא מחמת שידולך, שדיברת עמו בפה רך, ומחמת בושה הוכרח לומר 'רוצה אני'.

#### בזכות היחס והרחמנות

"לא תרדה בו בפרך" (ויקרא כה, מג)

רבי חיים פלאג'י זיע"א, סיפר בספרו 'תוכחות חיים' את אשר נתגלה לו בחלום בחזיון לילה.

היה זה כחודש ימים לאחר פטירתו של אחד מתושבי עירו איזמיר שבתורכיה, נתגלה האיש לרבי חיים בחלומו והוא לבוש בבגדי חג, והינו שש וששמח.

שאל אותו רבי חיים על מה ולמה זכה לכל הכבוד הזה?

השיב לו הנפטר ואמר; זכיתי לחיי העולם הבא על אשר נהגתי עם משרתי בכבוד וברחמנות, ולא הכבדתי את עולי עליהם ולא שעבדתי אותם באכזריות ובעבודה קשה.



## קוים לדמותה של אשת חיל בישראל

אם ניתן להיכנס ולהפריע לרגע, כי מדובר בשאלה חשובה שהשעה דוחקת לקבל הכרעה.

אמרה לי הרבנית - במשך כל ימי חיי אף פעם לא הפרעתי לו בלימוד התורה, אתה רוצה שעכשיו אפריע לו...

וסיפור אחד מיני אלו סיפרה לימים בתה הרבנית ברלין ע"ה, שבמוצאי שבת אחד אביה הגה"צ רבי אריה לוי זצ"ל בא לבקר אותם, אמרה בתו לבעלה - "כבר עשית הבדלה, יכול אתה לילך ללמוד". הוא היה לומד בבית הכנסת בשכונה, ורבי אריה לא התערב, הגם שלא ראה את חתנו כבר הרבה זמן ורצה לשוחח עימו מעט. ואכן הרב אלישיב זצ"ל לקח את הגמרא בידו והלך ללמוד בבית הכנסת כהרגלו.

לאחר שיצא מהבית, פנה אביה רבי אריה לבתו בעדינות ושאל: "תאמרי לי, הרי אני מגיע לכאן פעם בשנה כדי לשוחח עימו קצת, ולשם מה הוזקקת לומר לו בדיוק עתה ללכת ללמוד, הרי עוד דקה בין כה וכה ילך שהרי הוא 'מתמיד' גדול".

וכך השיבה לו הרבנית: "אבא, אני אף פעם לא אומרת לו 'לך ללמוד', הוא הולך לבד. אבל כעת בננו הקטן עם חום גבוה ובוכה, פחדתי שהוא ירגיש בכך והדבר יפריע לו לאחר מכן את הריכוז בלימוד, לכן זירזתי אותו שילך כעת ללמוד, ועתה הנני לוקחת את הילד לרופא..."

לו אמא "אבל אני אשתך ומה בכך שהיית מרים עיניים ומסתכלת?" ענה לה אבא "אבל לא ידעתי שאת אשתי ואם הייתי מרים עיני היה זה חטא ביד".

"לכן אמא לא הסכימה בשום אופן לעזוב בית שהיה ספוג בקדושה וביראה מכח תורתו של אבא".

### פקדו את הארורה הזאת

אשתו של הרמ"א זיע"א נודעה בצדקותה כבתו של רבי שלום שכנא, עליו כתב הרמ"א בתשובה "נר ישראל אשר נודע בשערים ראש הגיבורים, משיח ד' רב הרבנים גאון הגאונים נשיא ישראל".

וכשנפטרה אשתו של הרמ"א, הספידה הרמ"א בקול מר והכל התפלאו למשמע דבריו. הוא פתח ואמר עליה את הפסוק במלכים (ב, ט) "פקדו נא את הארורה הזאת וקברוה כי בת מלך היא..."

והיו שלא הבינו למה נתכוון באומרו 'ארורה' בעת חימום של הלווית רעייתו הצדקנית.

אך הרמ"א המשיך וביאר את כוונתו באומרו: האדמה שנתאררה מחמת חטאו של אדם הראשון - 'הארורה הזאת' - נפקדת ובאה על תיקונה, מלשון "וה' פקד את שרה", רק בשעה שהיא קולטת גופתו של צדיק בקברה.

גופתה של צדקת ובת מלך זו, סיים הרמ"א את דבריו, אשה צדקנית זו שהיתה בתו של הגאון רבי שלום שכנא לא מתה אלא מחמת חטאו של אדם הראשון, שכן לא היו לה חטאים אחרים, שכל ימיה גמלה אך טוב עמי ועם כל אדם, ואם נקברת היא באדמה הארורה, זהו התיקון הגדול בעבורה ובעבור האדמה כולה.

### שלא להפריע לו בלימוד

הרבנית שיינא חיה אלישיב ע"ה, אשת מרן הג"ר יוסף שלום אלישיב זצ"ל, היתה זו שסייעה בעדו להגיע לגדלותו העצומה בתורה. תיאר זאת אחד משכניה: פעם כשבאתי לשאול את הרב שאלה שרציתי להיוועץ עמו, השיבה לי הרבנית השרב עתה לומד ולא ניתן להפריע לו.

בכל זאת ביקשתי שאולי הרבנית תשאל



## ויהרלוח

לזכרה של הרבנית  
מזל מדלן פינטו ע"ה

### גְּמַלְתָּהּ טוֹב וְלֹא רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ

מה נאים הדברים לפתוח בהם על אישיותה הדגולה ואצילותה של הרבנית פינטו ע"ה, שזכתה לעמוד לצידו של כ"ק מרן רבינו משה אהרן פינטו זיע"א, ולהקים איתו יחד את בית המלכות, מלכות של תורה וחסד, במשך עשרות שנים שבהם היא ברוב חכמתה ידעה כיצד לגמול טוב כל ימי חייה.

עוד בהיותם מתגוררים במרוקו בביתם של קדושי וצדיקי בית פינטו הלך שמה של הרבנית לפניה, כמי שגמלה טוב עם כל מי שנצרך ובמיוחד לבעלה הקדוש והטהור שכידוע היה ספון בביתו במשך ארבעים שנה בהם עסק בתורה ותפילה, ועיניו לא ראו כלל את אור השמש.

מור סיפר בהספדו כמה דברים שמהם מאירה דמותה של הרבנית והערכתה כלפי בעלה הצדיק זיע"א, וכה סיפר:

"אמא ע"ה לא הסכימה בשום אופן לעזוב את הבית הקטן ברח' הרב מיימון [בעיר אשדוד], כמה פעמים אני יודע שלא עצמה עין מחשש לחרקים ועכברים שהסתובבו בדירה עקב התיישנות המבנה. ולמרות שהפצרנו בה פעמים רבות לעזוב את המקום ולבוא לגור לצדנו, בשום אופן לא הסכימה לזה ואמרת "פה אשב כי איזייתיה - את דירתו של אבא הצדיק לעולם לא אעזוב".

וכל כך למה?

"כי היית נאמנת לו בכל לב כל הימים, מפני שאמרה, בית זה ספוג מקדושתו של אבא, ספוג בטהרה, ספוג בקדושת העיניים, שכידוע אבא ע"ה היה נזהר זהירות מרבית בקדושת העיניים, עד כי פעם ביום פורים ביקשה אמא מעט לשחוק והתחפשה לאשה לא מוכרת ובאה ועמדה ליד אבא וביקשה ממנו ברכה, וכששאל לשמה הוא מגלה ששם האשה כשם אשתו... וכששאל לשם הילדים שלה הוא מתפלא לגלות ששמות הילדים שלה זהים במדויק לשמות הילדים שלו... ואבא ע"ה לא הרים עיניו לראותה רק חיך ואמר לה "מעניין שהשם שלך ושל ילדייך דומים לשמות של אשתי ושל ילדיי..."

חיכה אמא ואמר לו "רבי משה! אני מדלן... אני אשתך... איך לא תזהה אותי בקולי?" ומה הייתה תגובתו של אבא? "בבקשה פעם הבאה לא לעשות כדבר הזה כי יכולת להכשיל אותי ח"ו בשמירת העיניים" אמר

## בשורה טובה לשוחרי תורה



הופיעו ויצאו לאור הספרים החשובים

## אעירה שחר

על התורה והמועדים  
ו' חלקים

מאת מורנו ורבנו הגה"צ  
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א